

Wspomnienie o Franciszku Grychowskim

Посмертное воспоминание о Франтишке Грыховским

Recollections about the late Franciszek Grychowski

Bolesna strata, jaką poniosło leśnictwo polskie przez zgon Franciszka Grychowskiego nie pozwala zapomnieć o zmarłym, jako o wybitnym leśniku i aktywnym członku Polskiego Towarzystwa Leśnego.

Franciszek Grychowski był synem leśnika, urodził się w Nieporęcie, w powiecie warszawskim. Spokrewniony był z luminarzem polskiego leśnictwa — Stanisławem Sokołowskim.

Z domu wyniósł umiłowanie lasu i zawodu leśnika. Po ukończeniu Szkoły Realnej Wróblewskiej w Warszawie wstępuje do Wyższej Szkoły Lasowej we Lwowie, którą kończy w 1911 r. Pracę zawodową rozpoczyna w lasach sokalskich, a następnie do 1914 r. pracuje w lasach Stare Sioło.

W okresie pierwszej wojny światowej w latach 1914—1917, walczy o wyzwolenie ojczyzny w 1 Pułku Ułanów Beliny Prażmowskiego — 1 Brygady Legionów. Pod koniec wojny pracuje jako administrator lasów i dóbr Guzów, w powiecie Błońskim.

Po wojnie wstępuje do pracy w administracji lasów państwowych, najpierw jako leśniczy w Glinnej koło Tomaszowa. Dzięki ugruntowanej wiedzy leśnej i zdolnościom organizacyjnym szybko awansuje w służbie państwowej. W 1924 r. obejmuje stanowisko nadleśniczego nadleśnictwa Panki koło Częstochowy, a następnie w 1928 r. zostaje przeniesiony do nadleśnictwa Brzeziny. W 1930 r. zostaje powołany na stanowisko kierownika Biura Użytkowania i Zbytu w Dyrekcji Lasów Państwowych w Białowieży. W 1934 r. przechodzi na stanowisko kierownika Biura Eksploatacji i Zbytu w Dyrekcji Naczelnej Lasów Państwowych. W 1938 r. organizuje Krakowsko-Śląską Dyrekcję Lasów Państwowych z siedzibą w Cieszynie i na stanowisku dyrektora tej Dyrekcji pozostaje do września 1939 r., tj. do wybuchu wojny.

W czasie okupacji bierze czynny udział w pracach tajnego komitetu do spraw leśnictwa w Warszawie. W tym czasie utrzymuje się pracując w spółce drzewnej. Po wyzwoleniu we wrześniu 1944 r. stawia się do pracy w ówczesnej Dyrekcji Naczelnej Lasów Państwowych w Lublinie.

Wiedza leśna, doświadczenie zawodowe, talent organizacyjny i ujmujący sposób postępowania z ludźmi predystynują go na eksponowane stanowisko w służbie leśnej Polski Ludowej. W październiku 1944 r. zostaje mianowany Dyrektorem Krakowsko-Śląskiej Dyrekcji Lasów Państwowych. Kraków zostaje wyzwolony od hitlerowców pod koniec stycznia 1945 r. Do tego czasu przebywa w Rzeszowie, gdzie przygotowuje organizację i kadry dla Dyrekcji Krakowsko-Śląskiej. W ślad za wysłaną grupą operacyjną przyjeżdża do Krakowa, aby budować zręby administracji lasów państwowych.

W ciągu krótkiego czasu działalności w Krakowie, poza pracą na niwie leśnej, rozwinął działalność w dziedzinie społecznej. Z Jego inicjatywy został zorganizowany „Dom wczasów dla leśników w Zakopanem”, powstała kolonia dla dzieci w dawnym „Leśnym Ludku” w Rabce, ufundowanym przed wojną ze składek „Rodziny leśnika”. On też pierwszy dał inicjatywę w 1946 r. reaktywowania Polskiego Towarzystwa Leśnego. Brał czynny udział w pracach organizacyjnych Towarzystwa.

W październiku 1946 r. został powołany na przewodniczącego Rady Leśnej i Drzewnej przy Ministerstwie Leśnictwa, a następnie przekształconej na Radę Leśnictwa przy Ministrze Leśnictwa z siedzibą w Warszawie.

Za zasługi położone dla leśnictwa, w sierpniu 1946 r. został odznaczony złotym krzyżem zasługi.

W czasie pełnienia funkcji przewodniczącego Rady Leśnictwa był bardzo cenionym doradcą do spraw leśnictwa ówczesnych kierowników resortu.

28 lutego 1949 r. przechodzi na emeryturę, nadal jednak żywo interesuje się sprawami leśnictwa i Polskiego Towarzystwa Leśnego. O jego żywotności i wnikliwości umysłu świadczy praca jaką wykonał w latach 1961—1962 dla Polskiego Towarzystwa Leśnego, a stanowiąca część pracy zbiorowej pt. „Dzieje lasów, leśnictwa i drzewnictwa w Polsce”. Opracował on użytkowanie lasu i przemysł drzewny w okresie od połowy XIX wieku do 1914 r.

W uznaniu zasług dla leśnictwa i Polskiego Towarzystwa Leśnego Zjazd Delegatów PTL w 1948 r. w Krakowie nadał Mu zaszczytną godność Honorowego Członka.

Długotrwała choroba położyła kres życiu. Zmarł w Warszawie 3 stycznia 1964 r.

Pozostawił po sobie pamięć nieugiętego człowieka o mocnym charakterze, światłego leśnika, dobrego kolegi i przełożonego, troskliwego o podwładnych pracowników, a zwłaszcza o wychowanie młodzieży leśnej.

Cześć Jego pracy i trudom życia, które poświęcił całkowicie polskim lasom, leśnictwu i szerokim rzeszom leśników.

Marian Tymiński